

doorkiesnummer
(070) 373 8597

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
wetsvoorstellen 30424 en 30425

ons kenmerk
ECCVA/U200902062

datum
12 oktober 2009

Geachte dames en heren,

Met waardering hebben wij kennis genomen van hetgeen door uw commissie tijdens het wetgevingsoverleg over onder andere de bovengenoemde wetsvoorstellen is ingebracht. Desondanks zijn wij alsmede de Wethoudersvereniging door tientallen wethouders benaderd over enkele onderdelen van het met de minister gewisselde. Voordat u het plenaire debat over de wetsvoorstellen voert willen wij mede namens de Wethoudersvereniging in het belang van de continuïteit van het gemeentebestuur in zowel de gemeenten die per 1 januari zullen worden gevormd als de colleges die na de raadsverkiezingen van 3 maart zullen worden benoemd, het volgende onder uw aandacht brengen.

Overgangsbepaling

Op zichzelf blijkt uit het overleg dat een voorbeeld, zoals door ons werd aangedragen in onze brief van 21 september, zaken helderder kan maken als een oplossing wordt gevraagd voor een knelpunt. Anderzijds dragen voorbeelden het risico in zich dat zij een zodanig leven gaan leiden dat de focus uitsluitend komt te liggen op diegenen die passen in het voorbeeld en niet meer op het knelpunt zelf dat een bredere doelgroep voor ogen had.

Het voorbeeld van de vijftigjarige wethouder die zich plots gesteld ziet voor een nieuw recht op uitkering dat aanzienlijk afwijkt van wat hij nu heeft, betrof namelijk diegenen die zich bevinden in de leeftijdsgroep die in de raadsperiode 2010 – 2014 de leeftijd van 50 jaar zal bereiken en nu al of op het moment van aftreden in die raadsperiode een diensttijd als wethouder heeft bereikt van 10 jaren. Het gaat om onder andere de groep wethouders die, zoals gezegd reeds nu of anders vóór 2014 het vereiste aantal dienstjaren heeft, maar nu nog niet voldoet aan het leeftijdsvereiste van 50 jaar. Zij zullen dat bereiken in de raadsperiode 2010-2014. Met andere woorden, de leeftijdsgroep die op 1 januari 2010 46 – 49 jaar oud is. Zij zien – los van de discussie over de sollicitatieverplichting – niet alleen een uitzicht op een verlengde uitkering in rook opgaan, maar zelfs de uitkeringsduur van zes jaren gaat aan hen voorbij wanneer zij zich kandidaat stellen voor een wethouderschap in de volgende

raadsperiode en worden benoemd.

Het gebruikte voorbeeld is evenzeer van toepassing wanneer wethouders van 50 jaar of 51 jaar met voldoende dienstjaren worden herbenoemd. Zij hebben of bereiken wellicht in de raadsperiode 2010-2014 een voldoende aantal dienstjaren voor de verlengde uitkering, maar voldoen pas in de loop van de raadsperiode aan het nieuwe leeftijdsvereiste. Ook iets oudere wethouders kan dit overkomen wanneer zij onverhoopt tussentijds moeten aftreden. Voor deze 50-plussers geldt eveneens dat zij dubbel nadeel ondervinden omdat voor hen ook de uitkeringsduur van zes jaren verdwijnt.

Het zijn vooral deze situaties die voor ons aanleiding waren u op te roepen het overgangsrecht ook te laten gelden voor hen die worden herbenoemd.

Alhoewel de indruk kan ontstaan dat het uitsluitend de verworven rechten zijn die aanleiding zijn voor het pleidooi voor een overgangsrecht voor de zittende wethouders is het met name ook de zorg om de continuïteit van het gemeentelijk dagelijks bestuur. Wettelijke bepalingen moeten op zichzelf geen aanleiding geven tot besluiten die niet worden beoogd. Zelfs het in de zevende Nota van Wijziging (Tweede-Kamerstuk 30424, nr. 18) aangepaste overgangsrecht geeft daar nog aanleiding toe. De kans dat het gemeentelijke openbaar bestuur tussen nu en maart 2010 veel waardevolle en ervaren bestuurders kwijt zal raken, is niet denkbeeldig. Zelfs nieuwe gekwalificeerde wethouders zullen de eerste tijd van de nieuwe raadsperiode dit niet op kunnen vangen.

Als argument voerden wij tevens aan dat het niet aan de wethouders ligt dat bij raadsverkiezingen sprake is van een ontslag en een herbenoeming. Immers alle wethouders zijn na raadsverkiezingen van rechtswege ontslagen ongeacht of dat raadsverkiezingen zijn vanwege een gemeentelijke herindeling dan wel vanwege het aflopen van de wettelijke zittingstermijn van de raad.

De zevende Nota van Wijziging voorziet op basis van het gebruikte voorbeeld in de door ons bepleite uitbreiding van het overgangsrecht. Echter daarmee wordt niet voorzien in het overgangsrecht voor de gehele door ons in de brief van 21 september beoogde doelgroep, hiervoor nader getypeerd op in de leeftijdsgroep 46 – 49 jaar.

Het is in het belang van de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur dat wij, mede gehoord de vele tientallen reacties, opnieuw een beroep op u doen de overgangsbepaling ook te laten gelden voor die wethouders die zonder onderbreking worden herbenoemd voor de eerstvolgende raadsperiode. Naar onze mening kan dit door de woorden 'onmiddellijk na' te vervangen door: vóór.

Sollicitatieplicht en planmatige begeleiding

Tijdens het wetgevingsoverleg is gesproken over opleggen van een sollicitatieplicht aan politieke ambtsdragers die in het genot zijn van een verlengde uitkering. Op zichzelf kunnen wij begrip opbrengen voor het argument dat de sollicitatieplicht, zeker wanneer de uitkeringsduur bijna maximaal is, een forse bijdrage zal leveren aan beperking van de wachtgeldlasten. Anderzijds is het risico groot dat de uitvoering van sollicitatieplicht onderwerp wordt van politieke discussie en daardoor kan leiden tot beschadiging van personen die waardevol zijn voor ofwel een nieuw politiek ambt dan wel een functie in het bedrijfsleven. Ook zij opgemerkt dat de kans op een nieuwe werkkring voor de oudste politieke ambtsdragers gering is terwijl deze vaak kiezen voor het oprichten van een eigen bedrijf of vergelijkbare activiteiten. Daaruit verworven inkomsten hebben evenzeer een positief effect op de wachtgeldlasten.

Concluderend vragen wij ons af of het opleggen van een sollicitatieplicht aan degenen die een verlengde uitkering hebben wel bijdraagt aan het beoogde effect en wellicht zelfs contraproductief werkt. Om deze reden verzoeken wij u het voorstel in de zevende Nota van Wijziging in de onderdelen a2 en b2 niet over te nemen.

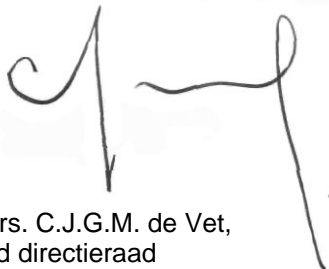
Tenslotte nog een tweetal opmerkingen over de planmatige begeleiding. Het thans in het wetsvoorstel opgenomen onderscheid tussen vrijwillige en verplichte planmatige begeleiding en de daarbij behorende bekostiging zal over het algemeen leiden tot verhoging van de gemeentelijke lasten en draagt ook het risico in zich dat het onderwerp zal worden van politieke discussie.

Bovendien kennen de gemeenten al sinds 1994 de mogelijkheid van vrijwillige planmatige begeleiding voor gewezen wethouders op basis van een modelverordening van de VNG. Deze is gebaseerd op een recht voor de betrokken wethouder en niet op een verplichting van de zijde van de raad of het college. Gemeenten en belanghebbenden hebben er echter, zoals wij in onze brief van 21 september memoreerden, behoefte aan dat zij reeds in de periode van het vooruitzicht op het einde van het wethouderschap al gebruik kunnen maken van de planmatige begeleiding. Het risico dat daardoor de aandacht verschuift van de uitoefening van het wethouderschap naar de periode daarna is naar onze mening niet aanwezig. Immers een wethouder zal ook die periode zijn ambt moeten vervullen op een wijze die de raad van hem verlangt. Hij zal niet het risico willen lopen dat de raad voortijdig het vertrouwen in hem opzegt.

Gehoord de reacties van onze leden verzoeken wij u nogmaals het recht op planmatige begeleiding ook mogelijk te maken tijdens ambtsvervulling en het derde lid van het voorgestelde artikel 132b te laten vervallen. De verdere uitwerking kan immers worden geregeld in de in het huidige vierde lid bedoelde algemene maatregel van bestuur en de lokale regeling. Wij zijn graag bereid met de minister in overleg te treden over de inhoud van de algemene maatregel van bestuur.

Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Hoogachtend,
mede namens de Wethoudersvereniging,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'C' followed by a horizontal line and a vertical line extending downwards.

drs. C.J.G.M. de Vet,
lid directieraad